

СХВАЛЕНО
Протокол засідання педагогічної
ради комунального закладу
30 серпня 2021 р. № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор комунального закладу
«Загальноосвітня школа І-ІІІ
ступенів №15 Вінницької міської
ради»



Г.В. Василевська

30 серпня 2021 р. №1

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА школи І ступеня

комунального закладу
«ЗАГАЛЬНООСВІТНЯ ШКОЛА
І-ІІІ СТУПЕНІВ №15
ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»

на 2021-2022 навчальний рік

З УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ НАВЧАННЯ
З 5-ДЕННИМ РОБОЧИМ ТИЖНЕМ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Найменування: комунальний заклад «Загальноосвітня школа І – ІІ ступенів № 15 Вінницької міської ради»

Тип закладу: загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів

Кількісні показники 2021-2022 н. р.:

- кількість класів школи І ступеня – 21;
- навчаються в І зміну (1-А, 1-Б, 1-В, 1-Г, 1-Д, 2-А, 2-Б, 2-В, 2-Г, 3-А, 3-Г) – 11 класів;
- навчаються у ІІ зміну (3-Б, 3-В, 3-Д, 4-А, 4-Б, 4-В, 4-Г, 4-Д, 4-Е, 4-Є) - 10 класів;
- загальне число здобувачів освіти школи І ступеня - 643.

Структура 2021-2022 навчального року в комунальному закладі

Відповідно до статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту» 2021-2022 навчальний рік розпочинається 01 вересня святом – День знань – і закінчується не пізніше 1 липня.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою:

І семестр – з 01 вересня 2021 року по 24 грудня 2021 року;

ІІ семестр – з 10 січня 2022 року по 07 червня 2022 року.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули:

осінні – з 23 жовтня 2021 року по 31 жовтня 2021 року;

зимові – з 25 грудня 2021 року по 09 січня 2022 року;

весняні – з 19 березня 2022 року по 27 березня 2022 року.

Головною метою навчального закладу є різнобічний розвиток, виховання і соціалізація особистості, яка усвідомлює себе громадянином України, здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання упродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, трудової діяльності та громадянської активності, тобто новий випускник.

Головним завданням навчального закладу є:

- забезпечення реалізації права громадян на повну загальну середню освіту;
- виховання громадянина України;
- виховання шанобливого ставлення до родини, поваги до народних традицій і звичаїв, державної та рідної мови, національних цінностей українського народу та інших народів і націй;
- формування і розвиток творчої особистості з усвідомленою громадянською позицією, почуттям національної самосвідомості, особистості, підготовленої до професійного самовизначення;
- виховання в учнів поваги до Конституції України, державних символів України, прав і свобод людини і громадянина, почуття власної гідності, відповідальності перед законом за свої дії, свідомого

- ставлення до обов'язків людини і громадянина;
- розвиток особистості учня, його здібностей і обдарувань, наукового світогляду;
 - реалізація права учнів на вільне формування політичних і світоглядних переконань;
 - виховання свідомого ставлення до свого здоров'я та здоров'я інших громадян як найвищої соціальної цінності, формування засад здорового способу життя, збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я учнів;
 - генерація нових знань та розвиток відчуття соціальної справедливості;
 - створення умов для оволодіння системою наукових знань про природу, людину і суспільство.

Освітні програми, реалізовані в закладі, спрямовані на:

- формування в учнів сучасної наукової картини світу;
- виховання працьовитості, любові до природи;
- розвиток в учнів національної самосвідомості;
- формування людини та громадянина, що прагне вдосконалення та перетворення суспільства;
- інтеграцію особистості в систему світової та національної культур;
- виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України й інших народів в умовах багатонаціональної держави;
- формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

У навчальному закладі створені та функціонують: предметні методичні об'єднання, творчі групи, соціально-психологічна служба.

Сучасний підхід до стратегії розвитку освіти наголошує, що якість освіти є найефективнішим засобом для задоволення освітніх потреб суспільства, сім'ї, дитини.

Комунальний заклад «Загальноосвітня школа I – III ступенів № 15 Вінницької міської ради» працює на засадах «педагогіки партнерства», що допомагає батькам розширювати знання про стадії розвитку дитини, ефективні способи виховання в дитині сильних сторін характеру і чеснот залежно від її індивідуальних особливостей.

Організація освітнього процесу в закладі

Організація освітньої діяльності в закладі у 2021/2022 навчальному році здійснюватиметься відповідно до мови навчання, забезпечення потреб всебічного розвитку, виховання та соціалізації учнів, формування в них ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності за освітньою програмою комунального закладу «Загальноосвітня школа I – III ступенів № 15 Вінницької міської ради» відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова

українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р), Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 № 688) - у 1-4 класах:

- для учнів 1-В, 1-Г, 1-Д та 2-А, 2-Б, 2-В, 2-Г класів за навчальним планом, складеним на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б., затвердженої наказом МОН України від 08.10.2019 р. №1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти». (Додаток 1);

- для учнів 3-Б, 3-Г, 3-Д, 4-Б, 4-В, 4-Д, 4-Е, 4-Є класів за навчальними планами, складеними на основі Типової освітньої програми, розробленої під керівництвом Шияна Р.Б., затвердженої наказом МОН України від 08.10.2019 №1273 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти». (Додаток 2);

- для учнів 1-А, 3-А, 4-А класів «Інтелект України» - навчальний план розроблено відповідно листа Державної служби якості освіти України від 06.08.2020 №01/01-23/929 та наказу Міністерства освіти і науки України №140 від 03.02.2021 р. (Додаток 3);

- для учнів 1-Б, 3-В, 4-Г класів «Світ чекає крилатих» відповідно до ДСЯО від 22.09.2020 № 01/01 – 23/1115 Листа МОН України №1/9-344 від 25.05.2018 р., відповідно листа Державної наукової установи «Інституту модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України №221/12-Г-1203 від 24.12.2019 р. (Додаток 4).

Навчальний план для школи I ступеня дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів та передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Він охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Навчальні плани зорієнтовані на роботу початкової школи за 5-денним навчальним тижнем.

Розподіл годин варіативної складової вивчення окремих предметів інваріантної складової, факультативів, індивідуальні консультації та групові заняття обговорено і схвалено на спільному засіданні педагогічної ради закладу (протокол № 1 від 30.08.2021р.)

Розподіл годин варіативної складової на збільшення годин для вивчення окремих предметів інваріантної складової становить:

- у 1-х класах з математики – по 1 год. на тиждень (окрім 1-А, 1-Б класів);
 - у 1-Б класі – АРТ-технології та ІКТ - 1 год. на тиждень;
 - у 1-А класі з англійської мови – 1 год. на тиждень;
 - у 2-х класах з математики - по 1 год. на тиждень;
 - у 3-А класі з ЯПС (математична галузь) - 1 год. на тиждень;
 - у 3-В класі з математики (логіка) – 1 год на тиждень;
 - у 3-Б,Г,Д класах (НУШ) (індивідуально- групові години) – 1 год на тиждень;
 - у 4-А класі з ЯПС (математична галузь) – 1 год. на тиждень;
 - у 4-Г класі з математики – 1 год. на тиждень;
- Розподіл годин варіативної складової на вивчення предметів освітніх галузей,*
- курси за вибором та проведення індивідуальних консультацій та групових*
- занять у початковій школі:*
- у 4-х класах (окрім 4-А кл.,4-Г кл.) на індивідуальні консультації та групові
- заняття – по 1 год на тиждень.

Загальний обсяг навчального навантаження

Загальний обсяг годин по 1-х класах 805 годин/навчальний рік,
 для 2-х класів – 875 годин/навчальний рік,
 для 3-х класів – 910 годин/навчальний рік,
 для 4-х класів – 910 годин/навчальний рік.

Відповідно до чинного законодавства при визначенні гранично допустимого навантаження учнів враховано санітарно-гігієнічні норми та нормативна тривалість уроків у 1 класі – 35 хвилин, 2 - 4 класах – 40 хвилин.

Перелік освітніх галузей для

1-В, 1-Г, 1-Д; 2-А, 2-Б, 2-В, 2-Г; 3-Б, 3-Г, 3-Д; 4-Б, 4-В, 4-Д, 4-Е, 4-Є класів, які працюватимуть за програмою НУШ

- мовно-літературна, у тому числі:
- рідномовна освіта (українська мова та література, МОВ)
- іншомовна освіта (ІНО)
- математична (МАО)
- природнича (ПРО)
- технологічна (ТЕО)
- інформатична (ІФО)
- соціальна і здоров'язбережувальна (СЗО)
- громадянська та історична (ГІО)

- мистецька (МІО)
- фізкультурна (ФІО).

Перелік освітніх галузей та їх завдань для 1-А, 3-А, 4-А, які працюватимуть за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»

Мета і завдання *мовно-літературної* освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Українська мова» і «Я пізнаю світ» .

Іншомовна освіта як органічна складова *мовно-літературної* освітньої галузі представлена навчальним предметом «Іноземна мова (англійська мова)».

Мета і завдання *математичної* освітньої галузі реалізуються через навчальні предмети «Математика і «Я пізнаю світ».

Мета і завдання *природничої* освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Я пізнаю світ».

Мета і завдання *інформативної* освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Я пізнаю світ. Інформатика» та «Інформатика».

Мета і завдання *мистецької* освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Мистецтво» і «Я пізнаю світ».

Мета і завдання *фізкультурної* освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Фізична культура» і «Я пізнаю світ». Мета і завдання *технологічної* освітньої галузі, *соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної* освітньої галузі реалізуються через навчальний предмет «Я пізнаю світ».

Освітні галузі та їх завдання для 1-Б, 3-В, 4-Г класів, які працюватимуть за інтегрованою освітньою системою А. Цимбалару «Світ чекає крилатих»

1-Б, 3-В, 4-Г класи у 2021/2022 навчальному році працюватимуть за інтегрованою освітньою програмою «Світ чекає крилатих» (автор А. Цимбалару), яка реалізує освітні галузі через:

- *мовно-літературна* освітня галузь через навчальний предмет «Українська мова», «Іноземна мова (англійська мова)»;
- *математична* освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Математика»;
- *природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична* - через навчальний

- предмет «Всесвіт»;
- *мистецька, інформатична та технологічна* освітні галузі реалізуються через навчальні предмети «Арт-технології: інформатика», «Арт-технології: образотворче мистецтво», «Арт-технології: музичне мистецтво», «Арт-технології: handmade»;
 - *фізкультурна* освітня галузь реалізується через навчальний предмет «Фізична культура».

Очікувані результати навчання (компетентностей) здобувачів освіти, визначених відповідним Державним стандартом загальної початкової освіти

Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1.	Вільне володіння державною мовою	<i>Уміє:</i> усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовий вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях.
2.	Спілкування іноземними мовами	<i>Розуміє:</i> прості висловлювання іноземною мовою, спілкується нею у відповідних ситуаціях, оволодіває навичками міжкультурного спілкування.
3.	Математична компетентність	<i>Уміє</i> виявляти прості математичні залежності в навколишньому світі, моделює процеси та ситуації із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлює роль математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини.
4.	Компетентності у галузі природничих наук, техніки, технологій	<i>Уміє:</i> пропонувати нові ідеї, прагне до пошуку та допитливості, самостійно чи в групі спостерігає та досліджує, формулює припущення і робить висновки на основі проведених дослідів, прагне пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження
5.	Інноваційність	Учень/учениця відкритий до нових ідей, <i>ініціює</i> зміни у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), <i>забезпечує</i> подальшу здатність успішно навчатися, <i>відчуває</i> себе частиною спільноти і бере участь у справах громади.

6.	Екологічна компетентність	<p><i>Усвідомлює</i> основи екологічного природокористування, дотримується правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміє важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства. <i>Розуміє</i> взаємозв'язок людини й навколишнього середовища та її залежність від природних ресурсів; готовий обговорювати питання, пов'язані із збереженням навколишнього середовища на рівні свого регіону, держави та на глобальному рівні; уміє презентувати та обґрунтовувати проекти, спрямовані на збереження довкілля та забезпечення його сталого розвитку.</p>
7.	Інформаційно - комунікаційна компетентність	<p><i>Уміє</i> опанувувати основу цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатний безпечно та етично використовувати засоби інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях.</p>
8.	Навчання впродовж життя	<p><i>Опановує</i> уміння і навички, необхідні для подальшого навчання, організовує власне навчальне середовище, вміє здобувати нову інформацію з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначає власні навчальні цілі та способи їх досягнення, навчання працювати самостійно та в групі.</p>
9.	Громадянські та соціальні компетентності	<p><i>Усвідомлює</i> рівні права і можливості, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, є активним у житті класу та школи, поважає права інших осіб, уміє діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінує культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливо ставиться до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримується здорового способу життя. Дає обґрунтовану оцінку особливостям життєдіяльності в демократичному суспільстві, презентує свою роль у його розвитку; висловлює свою громадянську позицію та свої погляди щодо різноманітних соціальних проблем як у власній країні, так і у світовому просторі; дискутує довкола питань про свою роль і місце у сучасному середовищі, обґрунтовуючи власні погляди конкретними прикладами із життя світової спільноти</p>

10.	Культурна компетентність	<i>Долучається</i> до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості
11.	Підприємливість, фінансова грамотність	<i>Уміє</i> застосовувати на практиці набуті знання; прагне до гідної соціальної та професійної самореалізації, ініціативний, готовий брати відповідальність за власні рішення, вміє організовувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлює етичних цінностей ефективної співпраці, готовий до втілення в життя ініційованих ідей, приймає власні рішення.
12.	Здоров'я і безпека	<i>Уміє</i> дискутувати довкола питань здоров'я людини; усвідомлює вплив шкідливих звичок на здоров'я людини; дотримується правил дорожнього руху, правил поведінки на воді та в інших місцях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці та встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістовно-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Форми організації освітнього процесу

Інституційна (очна (денна)) з використанням різних типів уроків та навчально-практичних занять. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи,

забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах.

Навчальний день у 1-4 класах Нової української школи розпочинається ранковими зустрічами, метою яких є створення психологічно комфортної атмосфери в класному колективі та формування в учнів мотивації до навчальної діяльності. На ранкову зустріч відводяться перші 15-25 хвилин навчального дня.

Учні 3 класу розпочинають другий цикл початкової освіти. Він передбачає інтегративно-предметну основу організації освітнього процесу зі зменшенням у ньому частки ігрових методів відносно проблемно - пошукових, дослідницьких та інших методів навчання. Ця особливість зумовлює певні організаційні зміни та вибір таких методик, які створюють для учня ситуацію самостійного вибору, вияву відповідальності й ініціативності, критичної оцінки й сміливості у прийнятті рішень, здатності в команді вирішувати проблеми. Відповідно основними видами діяльності учнів мають бути дослідницька, пошукова, творча тощо. Ігрову діяльність пропонується організовувати для проведення дидактичних, ділових ігор, ігор-стратегій тощо.

Якість проведення навчальних занять забезпечується насамперед:

- 1) упровадженням діяльнісного та інтегрованого підходів до організації освітнього процесу;
- 2) упровадженням інноваційних педагогічних технологій: «Особистісно орієнтоване навчання», «Технологія інтегрованого навчання», «Інформаційно- комунікаційні технології», «Технологія проєктного навчання», «Проблемне навчання», «Інтерактивні технології» тощо;
- 3) активним використанням колективних, групових та індивідуальних форм роботи, спрямованих на формування навичок продуктивної співпраці та спілкування учнів;
- 4) створенням розвивального та здоров'язбережувального середовища для навчання.

Індивідуальна (педагогічний патронаж) для учениці 4-Б класу, учня 4-Е класу.

Інклюзивна форма навчання у 1-В, 1-Г, 1-Д, 2-В, 3-Д.

Корекційно-розвиткові заняття для осіб з ООП проводяться згідно висновків ІРЦ. (Додаток 5).

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Загальноосвітній заклад потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства. Створення ситуації успіху, сприятливих

умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання. Незважаючи на розмаїття нововведень, основною формою організації освітньої діяльності залишається урок. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроків:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей; комбінований урок.

Також передбачені екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, лекції конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки, пресконференції, ділові ігри тощо. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, забезпечуючи досягнення очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах з предмета. Перевірка та оцінювання досягнення компетентностей здійснюватися у формі співбесіди, контрольного навчально-практичного заняття. Проводяться оглядові консультації, які допомагають учням зорієнтуватися у змісті окремих предметів. У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію даного учня до освітньої діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями. Вчителями закладу створена модель уроків на основі синтезу оригінальних прийомів, елементів інноваційних педагогічних методик і інформаційно-комунікативних технологій та традиційних форм організації освітнього процесу. Розширено предметне навчальне середовище, створені умови для оптимального розвитку навичок роботи з інформацією, формування вмінь і навичок дослідницької і пошукової роботи. Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, програмовані засоби навчання та інше. Вчителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватися та розширюватися у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та

окремих предметів протягом навчального року.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття початкової освіти

Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»). Діти, яким на 01 вересня поточного навчального року виповнилося 7 років, повинні розпочати здобуття початкової освіти цього ж навчального року. Діти, яким на 1 вересня поточного навчального року не виповнилося 6 років, можуть розпочати здобуття початкової освіти цього навчального року за бажанням батьків або осіб, які їх замінюють, якщо їм виповниться 6 років до 01 грудня поточного року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття початкової освіти за інших умов.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти здійснюється на суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контрольно-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів освіти формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів. Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції. З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування проводяться діагностувальні роботи, аналіз яких дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому оцінюванню.

Формувальне оцінювання має на меті:

- підтримати навчальний розвиток дітей;
- вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку;
- діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання;
- вчасно виявляти проблеми й запобігати їх

- нашаруванню;
- аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо корегування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини;
- мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати;
- виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формульованого характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих - вербальному, формульованому оцінюванню. Навчальні досягнення здобувачів освіти в 1-2 класах підлягають вербальному, формульованому оцінюванню, у 3-4 класах – формульованому та рівневному оцінюванню.

Формульоване оцінювання має на меті: підтримати навчальний розвиток дітей; вибудувати індивідуальну траєкторію їхнього розвитку; діагностувати досягнення на кожному з етапів процесу навчання; вчасно виявляти проблеми й запобігати їх нашаруванню; аналізувати хід реалізації навчальної програми й ухвалювати рішення щодо коригування програми і методів навчання відповідно до індивідуальних потреб дитини; мотивувати прагнення здобути максимально можливі результати; виховувати ціннісні якості особистості, бажання навчатися, не боятися помилок, переконання у власних можливостях і здібностях.

У третьому класі застосовується оцінювання формульоване і за рівнями навчальних досягнень.

Формульоване оцінювання здійснюють із метою отримання інформації про досягнення учнів задля прийняття рішень про наступні кроки в навчанні як учителем, так і учнем. Ефективність формульованого оцінювання забезпечується його безперервністю та партнерською взаємодією учасників освітнього процесу. Формульоване оцінювання ґрунтується на критеріях, що визначаються вчителем з поступовим залученням до цього процесу учнів для кожного виду роботи та виду навчальної діяльності. Враховуючи рівень сформованості умінь вчитися, навичок самооцінювання і взаємооцінювання, умінь визначати для себе певні завдання, робити вибір,

пропонуємо залучати третьокласників до складання/коментування інструкцій завдань, опису способу його виконання, очікуваного результату (продукту) та характеристик, яким він має відповідати. Радимо спонукати учнів до аргументованого самооцінювання і взаємооцінювання з визначенням того, що дозволило досягти успіху - чи призвело до утруднень.

Формувальне оцінювання здійснюється шляхом:

- постійного педагогічного спостереження учителя за навчальною та іншими видами діяльності учнів, коментарів самого учня, інших учнів, учителя;
- застосування різних прийомів отримання зворотного зв'язку щодо сприйняття, розуміння, застосування учнями навчального матеріалу;
- визначення динаміки нарощування якісних показників результатів навчання у поточній навчальній діяльності;
- поточного аналізу змістового накопичення учнівського портфолію; самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів; співбесід із батьками учнів задля врахування їх думки щодо особистісного розвитку та соціалізації тощо.

Оцінювання особистих досягнень учня відбувається вербально відповідно до шкали оцінювання у свідоцтві досягнень: має значні успіхи; демонструє помітний прогрес; досягає результату з допомогою вчителя; потребує значної уваги і допомоги.

Вербальні оцінки особистісних досягнень фіксуються двічі на рік у свідоцтві досягнень, зокрема у грудні та травні.

Оцінювання навчальних досягнень відбувається вербально за рівнями: високий, достатній, середній, початковий. Звертаємо увагу, що оцінюються вміння, які є обов'язковими результатами навчання, визначеними за кожною освітньою галуззю. Оцінювання результатів навчання здійснюється наприкінці вивчення теми, кількох тем або логічно завершеної частини змісту навчальної програми предмета вивчення.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освіти.

[shodo-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-uchniv-1-4-klasiv-zakladiv-zagalnoyi-serednoyi-osviti](#)

Наказ МОН від 13.07.2021 №813 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти».

У 3-4 класах до журналу не записуються результати завершального (підсумкового) оцінювання за кожен семестр, результати рівневого оцінювання фіксуються лише у свідоцтвах досягнень у кінці навчального року.

Річне оцінювання здійснюється на підставі результатів оцінювання за останній семестр.

Результати навчання зазначаються у свідоцтвах досягнень з використанням таких позначень: П – початковий рівень; С – середній рівень; Д – достатній рівень; В – високий рівень.

Підсумкове оцінювання передбачає зіставлення навчальних досягнень здобувачів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою.

Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію, яка здійснюється лише з метою моніторингу якості освітньої діяльності закладу освіти та (або) якості освіти.

З метою неперервного відстеження результатів початкової освіти, їх прогнозування та коригування можуть проводитися моніторингові дослідження навчальних досягнень на національному, обласному, міському, шкільному рівнях, а також на рівні окремих класів. Аналіз результатів моніторингу дає можливість відстежувати стан реалізації цілей початкової освіти та вчасно приймати необхідні педагогічні рішення.

З метою недопущення перевантаження учнів за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музика, фізична культура та ін.) в закладах іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо).

Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами

На виконання Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 15 вересня 2021 року № 957, висновків «Інклюзивно-ресурсного центру №1, №2», заяв батьків та з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізацію та інтеграцію в суспільстві в закладі створено 1-В,1-Г,1-Д, 2-В, класи з

інклюзивним навчанням, де навчаються 7 осіб з особливими освітніми потребами та продовжує навчання 1 дитина з ООП в 3-Д класі. Для організації інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами у закладі створені умови для:

- забезпечення необхідними навчально-методичними і наочно - дидактичними посібниками та індивідуальними технічними засобами навчання;
- облаштовано кабінет практичного психолога для психологічного розвантаження;
- створюється кабінет для проведення корекційно - розвиткових занять;
- забезпечено відповідними педагогічними кадрами та фахівцями для проведення корекційно - розвиткових занять.

Інклюзивне навчання – це комплексний процес забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітям з особливими освітніми потребами шляхом організації їх навчання у загальноосвітньому навчальному закладі на основі застосування особистісно-орієнтованих методів навчання, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких дітей. Освітній процес у класах з інклюзивним навчанням здійснюється відповідно до типових навчальних планів загальноосвітніх навчальних закладів, з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами. Для учнів 1-В, 1-Г, 1-Д, 2-В та 3-Д класів (з інклюзивним навчанням) навчальний план складено за типовою освітньою програмою під керівництвом Шияна Р.Б. (додаток 4, 5, 6).

Індивідуальна програма розвитку розробляється командою супроводу (заступник директора з навчально-виховної роботи, вчителі, асистенти вчителя, практичний психолог, соціальний педагог, медична сестра та інші) із обов'язковим залученням батьків, з метою визначення конкретних навчальних стратегій і підходів до навчання дитини з особливими освітніми потребами. Вона містить загальну інформацію про учня, систему додаткових послуг, види необхідної адаптації та модифікації навчальних матеріалів, індивідуальну навчальну програму. Оформлення та ведення відповідної документації покладається на асистента вчителя. Індивідуальна програма розвитку містить такі розділи: загальна інформація про дитину: ім'я та прізвище, вік, телефони батьків, адреса, проблема розвитку (інформація про особливі освітні потреби), дата зарахування дитини до школи та термін, на який складається програма, наявний рівень знань і вмінь.

Група фахівців протягом 1-2 місяців (в залежності від

складності порушення) вивчає можливості та потреби дитини, фіксує результати вивчення її вміння, сильні якості та труднощі, стиль навчання (візуальний, кінестетичний, багатосенсорний та інші, особливо якщо один зі стилів домінує), у чому їй потрібна допомога; інформація щодо впливу порушень розвитку дитини на її здатність до навчання (висновок «Інклюзивно-ресурсного центру №1, №2»).

Вся інформація максимально точна, оскільки вона є підґрунтям для подальшого розроблення завдань. Протягом усього навчального року здійснюється психолого-педагогічний, методичний супровід дітей з особливими освітніми потребами працівниками соціально-психологічної служби (практичним психологом, соціальним педагогом) закладу та педагогічними працівниками. Практичний психолог закладу надає систематичну консультативну допомогу педагогічним працівникам, які викладають в інклюзивних класах, у створенні сприятливих умов адаптації, психологічно комфортного перебування в учнівських колективах учнів з особливими освітніми потребами, вивчає стан адаптації. Розклад уроків складений з урахуванням індивідуальних особливостей його навчально-пізнавальної діяльності, динаміки розумової працездатності протягом дня і тижня та з дотриманням санітарно-гігієнічних вимог. Особливістю освітнього процесу дитини з особливими освітніми потребами є його корекційна спрямованість. В індивідуальному навчальному плані передбачені години для проведення корекційно-розвиткових занять з урахуванням висновку «Інклюзивно-ресурсного центру №1 або № 2», а саме:

- корекція розвитку;
- розвиток мовлення; соціально-побутове орієнтування;
- розвиток слухового сприйняття. формування вимови та інші.

Такі години не враховуються під час визначення гранично допустимого тижневого навчального навантаження дитини з особливими освітніми потребами.

Корекційно-розвиткові заняття проводяться практичним психологом. Особистісно орієнтоване спрямування навчально-виховного процесу забезпечує асистент вчителя, який бере участь у розробленні та виконанні індивідуальних навчальних планів та програм, адаптує навчальні матеріали з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Оцінювання навчальних досягнень дітей з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів та обсягом матеріалу,

визначеним індивідуальною навчальною програмою. Учні з ООП залучаються до позакласних і позашкільних заходів з урахуванням їх інтересів, побажань, індивідуальних особливостей та стану їх здоров'я.

Поділ класів на групи в 2021-2022 навчальному році

№ з/ч	Клас	Предмет	Кількість груп	Предмет	Кількість груп
1.	1-А	Англійська мова	2		
2.	1-Б	Англійська мова	2		
3.	1-В	Англійська мова	2		
4.	1-Г	Англійська мова	2		
5.	1-Д	Англійська мова	2		
6.	2-А	Англійська мова	2	Інформатика	2
7.	2-Б	Англійська мова	2	Інформатика	2
8.	2-В	Англійська мова	2	Інформатика	2
9.	2-Г	Англійська мова	2	Інформатика	2
10.	3-А	Англійська мова	1	Інформатика	2
11.	3-Б	Англійська мова	2	Інформатика	2
12.	3-В	Англійська мова	1	Інформатика	2
13.	3-Г	Англійська мова	1	Інформатика	2
14.	3-Д	Англійська мова	2	Інформатика	2
15.	4-А	Англійська мова	2	Інформатика	2
16.	4-Б	Англійська мова	2	Інформатика	2
17.	4-В	Англійська мова	2	Інформатика	2
18.	4-Г	Англійська мова	2	Інформатика	2
19.	4-Д	Англійська мова	2	Інформатика	2
20.	4-Е	Англійська мова	2	Інформатика	2
21.	4-Є	Англійська мова	1	Інформатика	2

**Навчальний план для школи І ступеня
1-В,1-Г,1-Д та 2-А, 2-Б, 2-В,2-Г, класів (за програмою НУШ)
з навчанням українською мовою цикл І (1-2 класи), розробленою під
керівництвом Р.Б. Шияна
2021-2022 навчального року**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	1-В	1-Г	1-Д	2-А	2-Б	2-В	2-Г
		НУШ	НУШ	НУШ	НУШ	НУШ	НУШ	НУШ
Мовно-літературна	Українська мова	5	5	5	5+1	5+1	5+1	5+1
	Іноземна мова (англійська мова)	2	2	2	3	3	3	3
Математична	Математика	3+1	3+1	3+1	3	3	3	3
Мовно-літературна	Я досліджую світ	7	7	7	7	7	7	7
Математична								
Природничка галузь								
Громадянська та історична галузь								
Технологічна галузь								
Соціальна і здоров'язбережна галузь								
Інформатична	Інформатика	-	-	-	1	1	1	1
Мистецька	Мистецтво: образотворче мистецтво	1	1	1	1	1	1	1
	Мистецтво: музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура**	3	3	3	3	3	3	3
Всього		19+3+1	19+3+1	19+3+1	21+3+1	21+3+1	21+3+1	21+3+1
Додатковий час на навчальні предмети, курси за вибором, факультативи, індивідуальні та групові заняття, консультації		1	1	1	1	1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		20	20	20	22	22	22	22
Всього (без урахування поділу класів на групи)		23	23	23	25	25	25	25

Примітка: Навчальний план для учнів 1-В,1-Г, 1-Д, 2-А, 2-Б, 2-В, 2-Г класів складено за Типовою освітньою програмою для початкової школи з навчанням українською мовою цикл І (1-2 класи), розробленою під керівництвом Р.Б. Шияна, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 р. №1272 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2-х класів закладів загальної середньої освіти».

**Навчальний план для школи І ступеня
3-Б, 3-Г, 3-Д, 4-Б, 4-В, 4-Д, 4-Е, 4-Є класів (за програмою НУШ)
з навчанням українською мовою цикл ІІ (3-4 класи), розробленою під
керівництвом Р.Б. Шияна
2021-2022 навчального року**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	3-Б	3-Г	3-Д	4-Б	4-В	4-Д	4-Е	4-Є
		НУШ	НУШ	НУШ	НУШ	НУШ	НУШ	НУШ	НУШ
Мовно-літературна	Українська мова	5	5	5	5	5	5	5	5
Іншомовна	Іноземна мова (англійська мова)	3	3	3	3	3	3	3	3
Математична	Математика	4	4	4	4	4	4	4	4
Мовно-літературна галузь	Я досліджую світ	7	7	7	7	7	7	7	7
Математична галузь									
Природнична галузь									
Громадянська та історична галузь									
Технологічна галузь									
Соціальна і здоров'язбережна галузь									
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	1	1	1	1
Мистецька галузь	Мистецтво: образотворче Мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1
	Мистецтво: музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	1	1
Фізкультурна	Фізична культура**	3	3	3	3	3	3	3	3
Всього		22+3+1	22+3+1	22+3+1	22+3+1	22+3+1	22+3+1	22+3+1	22+3+1
Додатковий час на навчальні предмети, курси за вибором, факультативи, індивідуальні та групові заняття, консультації		1	1	1	1	1	1	1	1
Індивідуальні та групові заняття		1	1	1	1	1	1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		23	23	23	23	23	23	23	23
Всього (без урахування поділу класів на групи)		26	26	26	26	26	26	26	26

Примітка: Навчальний план для учнів 3-Б,3-Г,3-Д,4-Б,4-В,4-Д,4-Е,4-Є класів складено за Типовою освітньою програмою для початкової школи з навчанням українською мовою цикл ІІ(3-4 класи), розробленою під керівництвом Р.Б. Шияна, затвердженою наказом Міністерства освіти і науки України від 08.10.2019 р. №1273 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 3-4-х класів закладів загальної середньої освіти».

**Навчальний план
для 1- А, 3-А та 4-А класів
за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України»,
цикл І-ІІ (1-2 та 3-4 класи)
2021-2022 навчального року**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах		
		1-А	3-А	4-А
		Інтелект України	Інтелект України	Інтелект України
Мовно - літературна	Українська мова	6	6	6
	Іноземна мова (англійська мова)	2+1	3	3
Математична	Математика	3	4	4
Мовно - літературна	Я пізнаю світ	8	8+1	8+1
Математична				
Природнича				
Соціальна і здоров'язбережувальна				
Громадянська та історична				
Технологічна				
Фізкультурна				
Мистецька				
Інформатична				
Мистецька	Мистецтво	1	1	1
Фізкультурна	Фізкультурна	2	2	2
Всього		20+2+1	23+2+1	23+2+1
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		1	1	1
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження учня		21	24	24
Загальна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		23	26	26

Примітка: Навчальний план для учнів 1-А, 3-А, 4-А класів складено за Типовою освітньою програмою 1-4 класів, які працюють за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» (цикл І 1–2 класи та цикл ІІ 3-4 класи), відповідно наказу Міністерства освіти і науки України №140 від 03.02.2021 р. (Додаток 2).

**Навчальний план для школи I ступеня
1-Б, 3-В, 4-Г класів за інтегрованою освітньою системою
А. Цимбалару «Світ чекає крилатих»
2021-2022 навчального року**

Назва освітньої галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень		
		1-Б	3-В	4-Г
Мовно-літературна	Українська мова	7	7	7
	Іноземна мова (англійська мова)	2	3	3
Математична	Математика	5	5+1	5+1
Природнича	Всесвіт	3	3	3
Соціальна і здоров'язбережувальна				
Громадянська та історична				
Мистецька	Арт – технології та інформатика (ІКТ)	2+1	3	3
Технологічна				
Інформатична				
Фізкультурна галузь	Фізична культура*	3	3	3
Разом (без фізичної культури)		20	23	23
Всього		19+3+1	22+3+1	22+3+1
Додатковий час на навчальні предмети, курси за вибором, факультативи, індивідуальні та групові заняття, консультації		1	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження на одного учня		20	23	23
Всього (без урахування поділу класів на групи)		23	26	26

Примітка: Навчальний план для учнів 1-Б, 3-В, 4-Г класів складено за Типовою освітньою програмою для початкової школи з українською мовою навчання за інтегрованою освітньою системою «На крилах успіху» відповідно листа Державної наукової установи «Інституту модернізації змісту освіти» Міністерства освіти і науки України №221/12-Г-1203 від 24.12.2019 р..

Корекційно-розвиткові заняття з дітьми з ООП складені відповідно висновків ІРЦ про комплексну оцінку розвитку дитини з ООП, які навчаються в інклюзивних класах

у 2021-2022 н.р.

№	Клас	Дитина з ООП	Розвиток мовлення (заняття з учителем - логопедом)	Корекція розвитку (заняття з психологом)	Соціально-побутове орієнтування, корекція розвитку (заняття з вчителем-дефектологом) (тифлопедагогом)	Лікувальна фізкультура. ЛФК (заняття з учителем- реабілітологом)
1.	1-В	Дмитро Т.	1	2	-	2
2.	1-Г	Софія Я.	2	-	2	2
3.	1-Г	Олександр М.	1	1	1	-
4.	1-Д	Дмитро Л.	2	2	2	2
5.	1-Д	Олександр Г.	2	3	1	-
6.	1-Д	Максим Х.	-	-	4	2
7.	2-В	Максим Л.	3	1	1	1
8.	3-Д	Святослав П.	1	1	-	-
Всього:			12	10	11	9